

LAIVAS

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

No. 26. Birželio (June) 23, 1923. Metai III

“Entered as second-class matter July 12, 1921 at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879”

LAIVAS (THE SHIP)

Published weekly by Draugas Publ. Co.

Prenumeratos Kaina: Subscription Rates

Metams	\$1.50	One Year	\$1.50
Puse' metų	75c.	Six Months	75c.
Vienas numeris	5c.	Single Copy	5c.

DRAUGAS PUBLISHING CO.,

2334 So. Oakley Ave.

Chicago, Ill.

I GERB. “LAIVO” SKAITYTOJUS.

Mes žinome, kad Jus gerai suprantate, kaip yra svarbu, kad kiekviena katalikų šeimyna ir kiekvienas katalikas skaitytų kokį nors katalikišką laikraštį. Todėl prašome Jus platinti “Laivą.”

Nuo šio laiko, kas tik prisius pilnas metines prenumeras trijų naujų skaitytojų, prisiursime dovanų “Kauno Albumą.”

LTSR valst.
respublikinė
biblioteka

ŠEŠTAS SEKMADIENIS PO SEKMINIŲ.

Šv. Mišių lekcija (Rym. 6, 3-11).

Broliai: Kurie tik esame krikštyti Jezuje Kristuje, per jo mirtį esame pakrikštyti. Nes esame su Juo drauge palaidoti mirčiai, kad kaip Kristus iš mirusių kėlėsi per Tėvo garbę, taip ir mes vaikščiotume gyvenimo naujybėje. Nes jei tapome kaip medeliai pasodinti mirčiai jam panašūs, taipat busime ir atsikėlimui iš mirusių. Tą žinokime, kad senasis mumyse žmogus yra drauge prikaltas prie kryžiaus, kad taptų išnaikintas nuodėmės kunas ir kad daugiau nebetarnautume nuodėmei. Nes kas miręs, tas yra iš nuodėmės pateisintas. Jeigu gi drauge su Kristumi esame mirę, tikime, kad drauge su Kristumi ir gyvensime, žinodami, kad Kristus iš mirusių prisikėlęs, jau nebemiršta, mirtis daugiau ant jo nebeviešpataus. Nes mirdamas už nuodėmes, mirė sykį; gyvendamas gi gyvena Dievui. Taip ir jus mirusiais nuodėmei, gyvais gi Dievui, per Kristų Jezų mūsų Viešpatį.

(Šv. Mišių Evangelija (Šv. Morkaus 8, 1-9))

Anuo metu esant didelei miniai su Jezumi ir neturint ko valgyti, jis, pasišaukęs mokytinius, jiems tarė: Gaila man minios, nes štai jau trejetą dienų jie laukio prie manės ir neturi ko valgyti. Ir jei atleisiu juos nevalgiusius į jų namus, jie apalps pakelyje, nes kaikurie iš jų yra atėję iš toli. Tuomet jo mokytiniai jam atsakė: Iškur galės kas nors pasotinti juos duona čionai tyruose? Jis paklausė: Kiek turite duonos kepalų? Jie tarė: septynius. Tuomet jis liepė miniai atsisėsti ant žemės: ėmęs septynius duonos kepalus dėkodamas jis laužė ir davė savo mokytiniams išdalinti, ir jie dalino miniai. Jie turėjo taipgi nedaug žuvelių. Ir tas Jis palaimino ir liepė išdalinti. O Jie valgė ir pasisotino, ir surinkta, kas buvo likę trupinių, septynios pintinės. Valgiusiųjų gi buvo apie keturius tūkstančius; ir jis atleido juos.

ŠVENTŪJŲ PETRO IR POVILO ŠVENTĖJE.

Šv. Mišių Lekcija (Apaštalų Darbai 12, 1-11).

Anose dienose: Karalius Herodas pasiuntė, kad suimtų nekurius iš bažnyčios. Ir užmušo kalaviju Jokubą, Jono broį. Matydamas gi, kad įtiko žydams suėmė dar ir Petrą. Buvo gi tai neraugintos duonos dienos. Suėmęs jį pasiuntė į kalėjimą, atiduodamas keturiems kareivių buriams saugoti, norėdamas jį po Velykų išvesti prieš minią. Ir Petras buvo saugojamas kalėjime. O nuolatinės maldos ėjo iš bažnyčios pas Dievą. Kuomet gi jau manė Herodas išvesti jį, tą pačią naktį Petras mėgojo tarp dviejų kareivių, sukaustytas dviem retėžiais. O sargai prie durių saugojo kalėjimą. Ir štai atsirado Dievo Angelas; ir šviesa pripildė kambarį; palietęs Petro šoną jis pažadino jį sakydamas: Kelkis skubiai. Ir nukrito retėžiai nuo jo rankų. Angelas gi jam tarė: Susijuosk ir apsiauk savo avalinę. Ir jis taip padarė. Ir tarė jam: Apsisiausk savo rubais ir eik paskui manęs. Ir išeidamas sekė jį, ir nežinojo, kad yra tiesa, kas Angelo buvo daroma: jis marėsi turįs matąs regėjimą. Perėjo tad pirmąją ir antrąją sargybas, atėjo prie geležinių vartų, vedančių į miestą; jie tuojaus jiems atsidarė. Ir išėję praėjo vieną tarpą; ir staiga Angelas jam išnyko. O Petras sau tarė: Dabar tikrai žinau, kad Viešpats pasiuntė savo Angelą ir ištraukė manę iš Herodo rankų ir iš visos žydų minios laukimo.

Šv. Mišių Evangelija (šv. Mato 16, 13-19).

Anuo metu atėjo Jėzus į Pilypo Kesarijos apylinkes ir klausė savo mokytinius tardamas: Ką žmonės sako esant Žmogaus Sunų? Jie gi atsakė: Vieni sako, kad jis Jonas Krikštytojas, kiti, kad Elijas, o kiti, kad Jeremijas ar vienas iš pranašų. Jėzus jiems tarė: Jus gi ką sakote manę esant? Atsakydamas Simonas Petras tarė: Tu Kristus, Gyvojo Dievo Sunus. Atsakydamas gi Jėzus tarė: Palaimintas esi Jono sunau, Simonai! nes ne kunas ir krau-

jas tai tau apreišlė, bet mano Tėvas, kurs yra danguje. Ir aš tau sakau: Tu esi uola, ir ant tos uolos aš pastatysiu savo bažnyčią, ir pragaro vartai jos neapgalės. Tau aš duosiu dangaus karalystės raktus; ką tik tu suriši ant žemės, bus surišta ir danguje, ir ką atriši ant žemės, bus atrišta ir danguje.

AR BUVO RYME ŠV. PETRAS?

Šio sekmadienio Evangelijoje randame tokius žodžius Jėzaus pasakytus šv. Petru: "Tu esi uola ir ant uolos aš pastatysiu savo bažnyčią; ir pragaro vartai jos nepergalės. Ir tau duosiu dangaus karalystės raktus. Ir ką tik tu suriši ant žemės, bus surišta ir danguje, o ką atriši ant žemės, bus atrišta ir danguje."

Tais ir kitais kitu laiku pasakytais žodžiais davė Jėzus šv. Petru: vyriausią valdžią savo Bažnyčioj. Vienok daugelis yra, kurie nepripažįsta, kad Rymo popiežiai būtų šv. Petro įpėdiniais. Jeigu tikrai taip būtų, tuomet tie Jėzaus žodžiai būtų tuščias pasakymas. Juk pažadėta, kad tos bažnyčios, kurią pavedė Jėzus Petru, pragaro galybės neapgalės. O jeigu popiežiaus valdžia yra ne Petro valdžia, tik pasisavinta žmonių, tuomet jau įsigalėjo Bažnyčioje netiesa. Ir dar kitaip. Galimas daiktas, sakysime, kad popiežiaus valdžia yra neteisėta, tuomet nėra jokios valdžios Bažnyčioje, tuomet suirimas, esantis protestonų ir įvairiausių klaidatikų tarpe, yra teisėtas. Nes arba Rymo vyskupas yra turįs vyriausią valdžią Bažnyčioje, arba jokios tuomet valdžios Bažnyčioje nėra.

Jau iš to vien, kas čia pasakyta, galima spėti protin-gai, kad popiežiaus valdžia yra ta pati, kurią Jėzus davė Petru, nes nėra pasaulyje kito, apie kurį galima būtų spė-

ti. Bet visgi bus naudinga pažiūrėjus, ar tikrai šv. Petras buvo Ryme, ar tenai vyskupavo, ar mirė. Jeigu jis tenai buvo ir mirė, tai jo įpėdiniai yra ne kas kitas, kaip tik dabartinieji Rymo vyskupai.

Iš kur abejojimai?

Šv. Petro buvimas ir mirimas Ryme yra grynai istorijos dalykas. Ne iš Dievo apreiškimo, bet iš istorijos dokumentų ir liudymų apie tai sužinoti galime ir privalome.

Ir apie tą jo buvimą ir mirtį liudija mums visi amžiai, pradėdant nuo pirmųjų, baigiant keturioliktuoju, *be jokio abejojimo*. Peržiūrėję keturiolikos šimtų metų raštus ir liudymus nerasime nievieno, kur būtų paabejota apie tą dalyką. Pirmieji mėginimai sakyti, kad šv. Petro visai Ryme nebuvo, pasirodo XIV šimtmeetyje, kuomet iškilo klaidatikiai, Valdensai, Liuteris ir kiti. Jie visomis keturiomis ima rodyti šv. Raštą, kad tenai apie šv. Petro Ryme buvimą nėra nieko pasakyta. O kadangi anais laikais kitokių raštų ir liudymų žmonės nemokėjo sujiešioti, nei išskaityti, tai daugelis tiems pasakojimams ir patikėjo. Bet dabarties laikais prie tos nuomonės besilaiko arba tie, kurie istorijos mažai tesimokinę, arba užsispyrę bijo, kad kartais popiežiaus neprisieitų popiežium pripažinti. Rimtesnieji gi ir protestonų tarpe dabar jau ima pripažinti, kad šv. Petras tikrai buvo ir mirė Ryme. Taip mano iš protestonų istorikų tokie rimti vyrai, kaip A. Hilgenfeld, Harnack, Veizsacker, Scaliger, Usher, Grotius, Nevton, Mynster, Gieseler, Olshausen, Ceedner ir daugelis kitų.

Šv. Rašto liudymas.

Šv. Morkaus Evangelija, kaip jau senai mokytojų pri-

L A I V A S

pažinta, buvo parašyta Rymo gyventojams, ir Ryme. Tai matytis iš to, kad daugelį graikiškų vardų ir pavadinimų šv. Morkus rymiškai vadina; beto, dar kalba apie Rymietį vieną Rufą, kaipo apie žmogų Rymo gyventojams gerai pažįstamą.

Dabarties iš kitur, butent nuo rašytojaus vardu Papias žinome, kad šv. Morkus rašė Evangelija Petruui diktuojant. Taigi ir spėti galima, kad jeigu Petras diktavo Morkui, o Morkus rašė ją Ryme, tai ir Petras turėjo būti Ryme.

Tą patį liudija kiti anų laikų rašytojai: Klemensas Aleksandrietis, Irenėjus, garsusis anų dienų istorikas Euzebius. Tas pats Euzebius mums praneša, kad pirmasis šv. Petro laiškas tapo parašytas Ryme.

Patsai šv. Petras rašydamas savo pirmame laiške taip sako: „Sveikina jumis bažnyčia, kuri *Babilone*, ir Morkus,“ Visi gi senovės rašytojai ir dabartinieji istorikai pripažįsta, kad anų laikų krikščionys vadindavo Rymą Babilonu, dėl prasiplatinusios tenai stabmeldytės ir paleistuvavimo. Tuom laiku, kad tas laiškas buvo rašytas, Babilonas tikrasis buvo griuvusių kruva, ir yra tikra žinia, kad niekuomet tenai nė šv. Petras nė joks iš apaštalų nėra buvęs.

Bendrai sakant šv. Rašte nėra niekur pasakyta, kad šv. Petro Ryme nebuvo. O kad jis tenai buvęs yra ir šv. Rašte galima surasti, kad ir netiesioginių nurodymų.

Kitų rašytojų liudymai.

Pirmame amžiuje Klemensas Rymietis laiške Korintiečiams rašytame, duoda pavyzdžius krikščioniškos tvirtybės, ir atpasakodamas apie krikščionių persekiojimą Ryme Nerono laikais, sako: „Ir mūsų laikais įvykusius pavyzdžius jums statome... Dedame tad prieš jūsų akis geruosius apaš-

talus: Petrą, kurs iš uolumo nė vieną, ar kitą kokį darbą, bet daugybę jų atlikęs ir kentėjimą pakėlęs į pritinkamą garbę nukeliavo... Povilas kantrybės dovaną apturėjo... Tapęs vyriausio kentėjimo pavyzdžiu.”...

Tame pat amžiuje šv. Ignacas, nužudytas Ryme 107 metais taip rašo Rymiečiams: “Ne kaipo Petras ir Povilas aš jums įsakau...” Tai reiškia, kad Petras ir Povilas buvo davinėje Rymiečiams įsakymų, ir abudu vienodai. Kad šv. Povilas buvo Ryme ir tenai apaštalavo, apie tai nė protestonai ne abejoja. Taigi iš čia galima ir spręsti, kad ir Petras lygiai kaip ir Povilas ir įsakymus Rymiečiams davė ir Evangeliją apsakinėjo.

Antrame amžiuje, be jau paminėtųjų Papijaus ir Klemenso Aleksandriečio randame dviejų liudytojų žodžius. Kajus, Rymo kunigas ir Dionisius, Korinto vyskupas praneša, kad Povilas tapo nukirstas ir Petras prie kryžiaus tapo prikaltas Nerono persekiojime. Prie to dar jiedu priduria, kad daugybė esančių Ryme paminklų apie tai liudija. Jau tuomet ant jų kapo buvusi pastatyta bažnyčia.

Trečiame amžiuje padaugėjus rašytojų skaičiui ir iš tų laikų daugiau mums raštų atlikus, randame daugiaus ir liudymų apie šv. Petro ir Povilo mirtį. Kam įdomu, gali paimti raštus Irenėjaus, Tertulijono, Hippolito, jau minėto Euzebijaus, Kiprijono, Epifanijaus, Hyginą, Augustiną ir kitų daugybę. Tų rašytojų vieni gyveno Ryme, kiti Graikijoje, kiti Azijoje, kiti Afrikoje. Ir visur, visame krikščioniškame pasaulyje vieną buvo atmintis ir žinojimas, kad šv. Petras ir Povilas buvo Ryme, skelbė Evangeliją, valdė teynyščią Bažnyčią ir tapo nužudyti Nerono laikais,

Dabar ir išvados.

Šv. Rašte randame gana aiškių nurodymų, ypač šv. Morkaus Evangelijoje. Iš pirmojo amžiaus rašytojų mums išliko raštų ir iki šių laikų pasiekę du: Klemensas Rymietis ir šv. Ignacas.

Iš antrojo amžiaus išliko liudymų daugiau: Papijas, Klemensas Aleksandrietis, Kajus, Dionisius ir Irenėjus.

Iš trečiojo amžiaus turime liudytojų kelioliką.

Antrojo ir trečiojo amžiaus liudytojai sako, kad tais laikais apie šv. Petro Ryme buvimą ir mirtį liudija paminklai ir pastatytoji bažnyčia.

Vėlesniųjų laikų rašytojų nėra ko bemitėti, nes jų mums išliko daugybė. Taigi dabar ir klausimas, kas geriau žinojo, ar tie, kurie pirmaisiais amžiais šv. Petro dienas savo akimis galėjo matyti ir iš mačiusių girdėti, ar tie, kurie po keturiolikos šimtų metų sau prasimanė, kad Petro Ryme nebuvo.

Taigi turint tiek ilgą senų dokumentų virtinę, turint nuolatinį krikščionijos liudymą iki 14 šimtmečio nepertraukto jokiu abejojimu, prisieina pripažinti, kad šv. Petras buvo ir mirė Ryme.

O jeigu buvo tai tuomet dabartinieji Rymo Vyskupai yra įpėdiniai to Petro, kurs Jėzaus pastatytas tapo Jo Bažnyčios pamatu ir valdytoju.

K A S G I R D Ė T I ?

Lietuvoje.

— Liet. Seimas išrinko vėl senąjį prezidentą, Aleksandrą Stulginską, žmogų kataliką.

— Šimetą ypatingai iškilmingai buvo apvaikščiota Die-

vo Kuno šventės procesija Kaune. Draugijų, mokyklų, parapijų, įvairių įstaigų atstovų procesija, dalyvaujant ministeriams, Seimo nariams, Universiteto profesoriams, vedama J. E. vyskupo Skvirecko, išsitiesė per visą Kauną. Namai visame Kaune buvo gražiausiai išpušti

— Nesenai buvo įvykusi medžių sodinimo šventė. Kaune ir kuone visuose miesteliuose, Lietuvos Pagražinimo Dijos paraginti žmonės sodino medžius šimtais.

— Tarp Lietuvos ir Vokietijos ką tik pasirašyta prekybos sutartis; be to pasirašyta sutartis, kas link atlyginimo nuostolių vokiečių padarytų karo metu.

— Generolas Žukauskas paskirtas Lietuvos armijos vadu. Kadangi tai žmogus katalikas, Seimo soc.-demokratai pametė Seimą, reikalaudami, kad vietoj valstybinės vėliavos būtų įvesta raudonoji socialistų vėliava.

Kitur.

— Vokietijos ir Lenkijos markės nupuolė iki 160.000 su viršum už 1 dol.

— Rusijoje vienas vyriausių komisarų, Zinovjevas, (žydas) komunistų suvažiavime pasakė, kad pats nedoriausias darbininkas esąs bolševikams naudingesnis už geriausį darbininką, bet tikintį.

Rusijoje už vieną dolerį mokama 100 milijonų rublių.

— Bulgarijoje kilusi revoliucija nuvertė socialistinio Stambulinskio valdžią ir pasistatė sau kitą. Naujoji valdžia matyt laikysis stipriai.

— Kinijoje, nuolatinės neramybės. Nuverstas buvęs prezidentas; pabėgęs į kitą Kinijos dalį, jis rado sau pritarėjų ir vėl bus kraujo pralėjimų. Greičiausia, kad tas riaušes kursto Japonai ir Amerika, bijodami, kad Kinija, tu-

rinti 400 milijonų gyventojų, susitvarkiusi, neapgaltų viso pasaulio.

— Persijoje žemės drebėjimas sunaikino daugybę apgyventų miestų. Apie 3000 žmonių užmušta.

— Italijoje, Sicilijos saloje, žemės drebėjimas sunaikino apie 5 miestus. Suvirš 50,000 žmonių liko be pastogės. Užmuštų visiškai nedaug, bet nuostoliai nesuskaitomi.

PROTESTONAI JIEŠKO SAU POPIEŽIAUS.

Ką tik nesenai tapo išleista įdomi knyga. Parašę ją protestonas Henry Wallace Doving, išleido tą knygą Protestonų Tarptautinė Sąjunga. Knyga didelė, turi 265 puslapius. Ir toje didelioje, protestono rašytoje ir protestonų išleistoje knygoje randame be galo gražų katalikiškos tiesos priparodymą.

Rašytojas klausia, ar bus protestonų tikėjimas išnaikintas. Ir nurodo, kad dabartiniame savo stovyje protestantizmas negali išlikti gyvas.

Protestonų suirutė.

Pasirodo, kad protestonų padėtis dabar esanti tokia. Skaičius priklausančių prie protestonų bažnyčios kasdieną einas mažyn. Išleidžiami milijonai dolerių protestantizmo palaikymui neatneša jokios naudos. Pasidalinę į tukstančius atskirų tikybių ir sektų protestonų pastoriai mokina žmones įvairiausių ir kits kitam priešingų dalykų. Daugybė protestoniškų sektų Kristaus už Dievą nebepripažįsta. Visas protestantizmas atrodo, kaip kūnas sukaptas į dalis ir be galvos. Dabartinių laikų klausinąs palieka protestantizmas nė nepamėginęs išrišti. Karo ar taikos

klausime, darbininkų klausime, doros ir šeimynos palaikyme, jaunuomenės auklėjime protestantizmas pasirodė kaip nebylis, kaip nendrė vėjo lenkiama, kur patinka.

Protestonų vedamieji žmonės nebežino nė kaip dabartinio savo gyvenimo vargus prašalinti, nė kaip amžinou gyvenimui nukeliauti. O daugelį kartų nebežino, ar yra kokis tenai amžinasis gyvenimas. Protestantizmas tapo nebegalinga Kristaus pasėkėjų Bažnyčia, bet iškrikusių ir kas kart vis labiau į stabmeldžius virstanti žmonių minia.

Siulo popiežių.

Ką gi daryt, — klausia tasai protestonas, kad protestantizmą išgelbėti? Ir pats į tą klausimą atsako taip. „Protestonų bažnyčia yra butinai reikalinga centralinės organizacijos ir vyriausios valdžios, kurios visi klausytų. Mes esame jau perbrangiai užmokėję už patyrimą, kad nė viena skaitlinga organizacija negali išgyventi, neturėdama vyriausiojo savo tribunolo, padalinta į tukstančius sau priešingų partijų, kurių kiekvieną sau sudaro atskirą tikybą, atskyrus įstatymus, atskirą valdžią ir savotiškus šv. Rašto aiškinimus” — sako p. Dovding.

Mes čionai gauname pastebėti, kad toks nusiskundimas ir mėginimas pataisyti protestantizmą yra lygus jo visiškam panaikinimui. Jau suėjo 400 metų, kaip Liuteris įsteigė protestonų sektą. Ir nuo pat pradžios iki šiai dienai protestonų tikybos pamatas yra visiška asmens laisvė. Valdantis krikščionių pasaulį Rymo Vyskupas tapo apšauktas krikščionybės priešu. Pasakyta tapo, kad nėra kitos galvos, kuri krikščionims tikėjime vadovautų, kaip tik patysai Kristus. Šventąjam Raštui suprasti nereikia esą jokių mokytojų, nes šv. Dvasia pati kiekvienam šv. Raštą skai-

tančiam duodantį supratimą. Nesą taipat reikalo, kad kas tarpininkutų tarp Dievo ir žmonių per maldą ir sakramentus; užtat ir tapo panaikinta kunigystė ir diduma sakramentų. Kadangi visi protestonų bažnyčioje tapo paskelbti lygūs, tai ir tapo duota valdžia valdyti protestonų bažnyčią visiems pasauliniams žmoniemis. Pastoriai tapo palikti tiktai tikybos mokytojais, kurių jei kas nori, gali neklausyti.

Tokie pamatai padėti tapo protestonų tikybos pamatan. Šiandieną protestonas rašytojas (ir jau nebeprimas) pamatė, kad per 400 metų stovint ant šitokio pamato, nurytės į duobę.

Iš kur suirutė?

Atsikračius popiežiaus valdžios, prasidėjo savytarpiai kivirčiai. Paskelbus kirkščionybės galva "vieną Kristų," prasidėjo tukstančiuose protestonų bažnyčiose pamokslai, kad Kristus nėra Dievas, bet taip sau žmogus už kitus protingesnis. Liuterio pažadėtoji šv. Dvasia šv. Rašto supratimui neatėjo pas kiekvieną; o savarankis šv. Rašto aiškinimas pagimdė tukstančius kits kitam priešingų aiškinimų ir sektų, kurios vieną į kitą yra panašios, kaip ugnis į vandenį; o visos jos skelbia nesąmones vis kaskart kvailesnės. Panaikinus kunigystę ir sakramentus prasidėjo svetiškių kišimosi į bažnytinius reikalus, visokio autoriteto visiškas nupuolimas; nebesant sakramentų, kodel nepadaryti bažnyčiose pasauliniu susirinkimų, paskaitų, koncertų ir spektaklių. Dievo namai jau nebe Dievo namai tapo, bet virto teatrais ir pamaldumas protestonų tarpe išnyko visiškai; pagarbos prie šventenybių nebėra, nes pačioje pradžioje šventybės tapo iš bažnyčios išmestos. Ku-

nigų vieton atsistoję pastoriai, nebesuvaldomi vyriausios valdžios, nes jos nebėra, ir valdomi svietiškių minios išklydo į dvi pusi: arba savo prasimanymus skelbia, nebežinodami, kur Kristaus tikrasis mokslas, arba minioms pataikauja nebeveddami jų tenai, kur Kristaus įsakyta, bet patis minių vedami tapo pasamdytais pasaulinių tarnais.

Vienintėlis išganymas.

Mato protestonai ir p. Dovding, kad taip yra su protestonų tikėjimu. Išgelbėjimui nuo visiškos pražuties jisai vienintėli išganymą temato, kad pastačius protestonams atgal tas, kas pradžioje buvo išardyta. Siulo p. Dovding įsteigti vyriausiąją Protestonų bažnyčioje valdžią ir teisimą, kurs ir įstatymus leidžiant tušėtų paskutini ir neatmainomą balsą. Jisai siulo tokį savo bažnyčiai viršininką, ar iš vieno žmogaus, ar iš keletos, bet kad tik tokios galvos klausytų visi protestonai neatmainomai; kad ta galva suvaldytų pastorių klajojimus tikėjimo dalykuose; kad nebebutų leista kiekvienam nežinčini aiškinti savąp šv. Rašto; kad būtų sugražinta pagarba bažnyčioms ir šventybėms; kad ne pasauliniai ganytu tikėjimo mokytojus, bet tikėjimo mokytojai, kad ganytu savo žmones.

Šitie pareidavimai beabėjo vra protingi ir būtų protestonų bažnyčiai i sveikata. Jeigu jie kuomet nors stebuklingai būtų įvykinti, tai protestontizmas atsisakytų visiškai nuo to pamato, ant kurio jį Liuteris pastatė.

Bet mes niekies neabejojame, kad to niekuomet nebus. Tegul ir bus įsteigta tokia vyriausioji valdžia protestonams: o kas įtikins žmones, kad toji valdžia neklysta. O jeigu klysti gali, tai ir klausyti jos niekas neprivers.

Ir vienintėlis kelias tiems iš protestonų, kurie mato

savo bažnyčios nenaudingumą ir iškrikimą, yra gryžti prie tos Bažnyčios, kuriai Kristus davė valdžios raktus ir neklaidingumą pažadėjo. Galima spėti tik vieną dalyką. Suprantantieji ir geros valios protestonai, pažinę protestantizmo klaidas, ir matydami, kad tik Katalikų Bažnyčioje išliko ir šventybės pagarba ir mokslo vienybė ir darbų gyvybė, ims gryžti į tikrąją Kristaus Bažnyčią. Duok, Dieve, greičiaus!

ATSAKYMAI Į PAKLAUSIMUS.

Klausimas. Kodėl dabar viskas kitaip aiškinas ir kodėl poteriai dabar kitaip kalbama ir maldų knygos kitokia kalba parašytos?

Atsakymas. Tikėjimo dalykai tebėra tie patys, kaip buvę nuo pat pradžios. Tik nekurie dalykai žmoniemis buvo neįdomūs, apie juos niekas ir nesiteiravo, tad mažiau apie juos ir tebuvo sakoma. Kuomet žmonės ima plačiau teirautis apie įvairius tikėjimo dalykus, plačiau jiems ir aiškinama bažnyčiose, knygose ir prie kiekvienos progos. Nėra nė vieno tikėjimo dalyko, kuris Bažnyčios būtų kitaip mokinamas vakar, kitaip šiandien.

Kad poteriai šiandien kitaip kalbama, kad maldų knygos šiandien kitaip surašytos, tai tiesa. Bet tai delto, kad poteriai ir knygos kalbami ir rašomi žmonių kalba. O žmonių kalba mainosi. Seniaus lietuvių kalboje buvo daug primaišyta lenkiškų žodžių. Lenkiškumu buvo apdulkęjusi visa Lietuva, neišliko liuosa nuo tų dulkių ir žmonių malda. Šiandien valant lietuvių kalbą nuo svetimų žodžių, prišeina apvalyti ir mūsų maldų kalbą. Kas šiandien benorėtų kalbėti senoviškai. Ne be malda, bet pasityčioji-

L A I V A S

15

mas atrodytų žmoniems sakyti buvusius lenkiškumus, kaip “loska,” “žyvatas,” “maenas,” “smertis,” “nesmertilnas” ir tt. Dievą garbinti reikia padoria kalba, žmonių gerbiama, o ne mišinių nesuprantamų ir pajuokiamųjų žodžių. Užtat maldos kalba šiandien tokia, kokia lietuviai labiausiai mėgsta — grynoji lietuviškoji.

Klausimas Pas mane gyvena niezaležnikas, kurs į Katalikų Bažnyčią, žinoma, neina, įvairiais budais prie katalikų kabinėjasi ir vargina namiškius. Ar varyti laukan, ar laikyti. Prisiprašyti, kad gryžtų į Katalikų Bažnyčią negalėjau.

Atsakymas. Jeigu tam niezaležnikui yra vargas ir jei gali jam pagelbėti, gerai padarysi jam padėdamas ir laikydamas. Bet jeigu jis ir kitur gali sau veitos gauti. jeigu matai, kad jo pataisyti negali, ypač jeigu jisai namie blevizguoja ant tikėjimo ir gal gerus žmonės mįgina pagadinti, — tuomet ilgai nelaukdamas gali varyti. O jeigu namuose yra mažų vaikų ir jie gal niezaležniko prieštikybinių kalbų gauna išgirsti, tuomet butinai varyk lauk.

KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

Gryžta pamažėli.

Protestonų episkopalų šv. Povilo katedroje, New Yorke, koplyčioje įsteigtas altorius šv. Antano iš Paduos. Toje pačioje koplyčioje apart to šventojo stovylos yra ir keletas kitų katalikiškųjų šventųjų stovylos: šv. Liudviko, Francijos karaliaus, šv. Klaros, šv. Elzbietos, Vengrų karalienės ir Tėvo Junipero Serra, apaštalo ir įsteigėjo miesto San Francisco, Kalifornijoje. Prisimenant, kad protestonai seniau visus katalikiškųjų šventųjų paveikslus degindavo, atrodo, kad protestonai pamažėli pradeda linkti į katalikų pusę.

L A I V A S

Pijaus X kanonizacija.

28 kardinolai pasirašė prašymą, kad būtų pradėtas tirinėjimas apie popiežiaus Pijaus X, kad jį paskelbus šventuoju. Tiek parašų reikia, kad tirinėjimas būtų galima pradėti. O prašymas paduotas delto, kad visame pasaulyje nuolatos tvirtėja mintis, kad amžinos atminties Pijus X ištikro yra šventųjų tarpe. Pijaus X kapas kaskart daugiau lankytojų susilaukia, visuomet jisai apkrautas gyvoms gėlėmis. O daugelis atsitikimų jau užrašyta, kur per užtarymą mirusiojo popiežiaus gauta stebuklingų malonių.

K O R E S P O N D E C I J O S .

Springfield, Ill. Birželio 17 d., sekmadienį čionai naujai iššvestas kun. Junkeris atlaikė pirmąsias iškilmingas šv. Mišias. Žmonių buvo iš svetur privažiavę, net iš Chicagos. Taip, kad bažnyčioje ką tik galėjo sutilpti. Po iškilmingų pietų vakare parapijos svetairtėje įvyko bendras lietuvių pasveikinimas naujam Kunigui. Liet. Vyčiai, senieji ir naujieji įteikė gražių dovanų. rašymo gražų prietaisą, gėlių didelį bukietą ir auksinę plunksną.

Chicago, Ill. Šv. Kazimiero vienuolyne tą pačią dieną įvyko skaitlingas Akademijos Rėmėjų D-jos Seimas. Atstovų susirinko 73. Per Seimą su pasveikinimais priduta 600 dolerių. Per metus D-jai pasidarbavus surinkta Sėserių Kazimieriečių statomajai koplyčiai suvirš 10,000 dolerių. Butinai reikia Sėserims koplyčios ir kas nori, kad musų Gerb. Vienuolės nuolatinėmis maldomis užtartų už mumis pas V. Dievą, tepadedą joms išigyti maldos namą. Joms, musų vaikelius mokinančioms, tie maldos namai tai vienintelė poilsio ir džiaugsmo vieta.